

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha

k usnesení vlády
ze dne 13. dubna 2011 č. 257

Stanovisko

vlády k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 292)

Vláda na jednání své schůze dne 13. dubna 2011 projednala a posoudila návrh zastupitelstva Jihomoravského kraje na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 292), a vyslovila s tímto návrhem **nesouhlas** z dále uvedených důvodů.

1. Předložený návrh zákona vychází pouze z vlastních zkušeností orgánů Jihomoravského kraje s aplikací předmětného zákona a zaměřuje se pouze na některé dílčí problémy, které neřeší komplexně, což v konečném výsledku, také s ohledem na nevhodnost formulací a nesystémovost některých bodů, může problémy spojené s aplikací zákona spíše zhoršit. V rámci plnění vládou schválené Strategie v boji proti korupci na období let 2011 a 2012 byla ustavena pracovní skupina složená z expertů v dotčené oblasti, která se zabývá právě identifikací problematických ustanovení zákona č.106/1999 Sb. a přípravou návrhu jejich komplexního řešení.

2. Vláda nesouhlasí s návrhem rozšiřujícím možnost požadovat úhradu nákladů spojených s vyhledáním informací na jakékoliv vyhledávání informací, neboť takové opatření by mělo nepochybně za následek omezení přístupu k informacím a prohloubilo by rozpor zákona s Úmluvou Rady Evropy o přístupu k úředním dokumentům, jejíž ratifikace je předpokládána ve vládou schválené Strategii v boji proti korupci na období let 2011 a 2012. V úmluvě je stanoveno, že za kopii úředního dokumentu může být žadateli účtován poplatek, který by měl být přiměřený a neměl by přesahovat skutečné náklady na reprodukci a doručení dokumentu, a že je povinností zveřejnit sazebník poplatků.

3. Ustanovení návrhu, která mají umožnit vybírání zálohy na úhradu nákladů spojených s poskytováním informací, jsou formulována značně nejasně, pokud jde o průběh lhůt při uplatnění zálohy a následné uplatňování nákladů. Za problematickou lze považovat také absenci důvodů pro požadavek na úhradu zálohy, zejména ve spojení s její předpokládanou „nevratností“.

4. Návrh na převedení předmětu výluky z působnosti dotčeného zákona týkající se dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací (§ 2 odst. 4) do režimu omezení práva na informace (§ 11 odst. 2) je neopodstatněný, neboť předmětné ustanovení je právě vzhledem k tomu, že se jedná o informaci dosud neexistující, systematicky správně zařazen v úvodní části zákona upravující jeho působnost. Navíc stávající úprava nijak povinnému subjektu nezapovídá, aby novou informací vytvořil.

5. Navrhované rozšíření důvodů pro omezení práva na informace je zčásti nadbytečné, což platí například pro vysvětlování výroků představitelů povinného subjektu, které ani podle platné úpravy režimu zákona č. 106/1999 Sb. nepodléhá. Jiné nově doplňované důvody jsou pak formulovány nevhodně. Jako příklad lze uvést omezení poskytnutí informací „ze správního nebo přestupkového řízení“, ačkoliv přestupkové řízení je podmnožinou řízení správního a navíc zůstává zcela opomenuto řízení trestní, nebo poskytnutí informací na základě žádosti formulované „zjevně provokativně a obstrukčně“, což jsou pojmy značně neurčité a naplnění tohoto předpokladu by spočívalo do značné míry na subjektivním posouzení, a kromě toho by se zřejmě nemělo jednat o obstrukční formulaci žádosti, ale spíše o obsah nasvědčující tomuto charakteru žádosti.

6. Navrhované změny ve lhůtách, směřující ve všech případech v neprospěch žadatele o poskytnutí informací, jsou nedostatečně odůvodněny, což přinejmenším v některých případech vyvolává pochybnosti o jejich opodstatněnosti či přiměřenosti.